Sayın Hüdaverdi Talay
Kartaltepe Teraddi Cad.
Barbaros Sokak 104/2
BAKIRKÖY-İSTANBUL

Birisine bir balık versen,
doyar bir defa
Balık tutmasını öğret,
doysun ömür boyunca.

tekstil

Sahibi : Rıza GÜVEN
Sorumlu Müdür:
Abdullah SERT
Adres : Babıâli C. 19/8
Telf. : 26 85 90

15 MAYIS 1970
YIL : 2
SAYI : 35

tekstil işçileri sendikası yayın organı

«İnsan hak ve hürriyetlerini, milli dayanışmayı, sosyal adaleti, ferdin ve toplumun huzur ve refahını gerçekleştirmeyi ve teminat altına almayı mümkün kılacak demokratik hukun devletini bütün hukuki ve sosyal temelleriyle kurmak için»;

Her yolda direnmeyi emekçi sınıfın sonsuz mutluluğu için zorunlu ve kutsal bir görev sayarız.

SENDİKAMIZ TOPLU SÖZLEŞME VE GREV KANUN TEKLİFİ HAZIRLADI

Sendikalar Yasasına İlişkin Görüşler'i de ihtiva eden küçük bir kitap hazırlanarak, Türk Sendikacılığının faşizme itilmeksizin ayakta kalabilmesini sağlayacak yepyeni bir kanun teklifi, Meclis'e sunulmak üzere Milletvekil'erin gönderildi.

Türk-İş ve halen meclis'te olan 274-275 Sayılı yasaların değiştirilmesini öngören Hükümet tasarısının da eleştirildiği kitapçık yepyeni bir sendikal anlayışı getiren hükümler ihtiva etmektedir.

Parlamento'da bir süreden beri görüşülmesi sürdürülen 274-275 Sayılı yasaların değiştirilmesi ile ilgili Hükümet Tasarısı önceki açıklamalarımız da da belirttiğimiz gibi, faşist hükümler getirmekte ve Türk sendikacılığının ölüm fermanı niteliğini taşımaktadır.

Ülkemizde faşizmin yerleşmesi için büyük adımlar atan bazı gaflet içindeki sendikacılar işledikleri tarihi ihanetin farkında bile değildirler.

Sendikamız bu tasarının kanunlaşmaması için kesif bir çalışma içindedir. Çünkü Sen

(Devamı 4. ncü Sayfada)

TÜRK-İŞ'İN EMFOZE ETTİĞİ 274-275 SAYILI YASALARLA İLGİLİ HÜKÜMET'İN DEĞİŞİKLİK TASARISI TÜRK ÇALIŞMA HAYATINA ŞU ACI GERÇEKLERİ GETİRMEKTEDİR:

1 — İŞÇİLER MECBURİ OLARAK TEK BİR SENDİKAYA ÜYE OLACAKLARDIR!

2 — İŞÇİNİN, TUTUM VE DAVRANIŞLARINI BEĞENMEDİĞİ SENDİKADAN İŞTİFA EDİP, BAŞKA BİR SENDİKAYI SEÇME HAK VE ÖZGÜRLÜĞÜ TAMAMEN ORTADAN KALDIRILACAKTIR!

3 — HALEN ANTİDEMOKRATİK OLAN SENDİKA TÜZÜKLERİ YÜRÜRLÜKTE KALACAK, DEMOKRATİK OLANLAR DA SÜR'ATLE ANTİDEMOKRATİK HALE SOKULACAKTIR! BÖYLECE ANTİDEMOKRATİK TÜZÜKLERLE SENDİKANIN BAŞINA ÇÖREKLENEN SENDİKA AĞASI HİÇBİR ŞEKİLDE DEĞİŞTİRİLEMEYECEK, SENDİKA YÖNETİCİSİNE MUHALEFET EDİLEMEYECEKTİR!

Kanun teklifimizi ihtiva eden kitabın kapağı

Teklifimizin getirdiği başlıca yenilikler

"İşgallerin Başsuçlusu Türk-İş Yöneticileridir"

Türk-İş'in İtirafı

Sokakta geçen bir vatandaşa sorun Türkiye'de tahminen

— **Toplu iş sözleşmelerinin süresi en çok iki yıl olarak tesbit edilmiştir. (Bunun gerekçesi, ekonomik durumun bozukluğu ve fiyatların hızla sözleşme hudutlarını aşmasıdır.)**

— Toplu iş sözleşmesi yetkisi ve usulü değiştirilmekte, naylon yetkilerin önüne kesinlikle geçmektedir. Şimdiye kadar posta ile yapılan çağrının yerine teklifimizde elden ya da noterlik yolu şart koşulmakta, böylece de sahte yetki almanın önüne geçilmektedir.

— **Yetki uyuşmazlıklarında Bölge Çalışma Müdürlüğünün nezaretinde referandum yapılmak suretiyle gerçek yetkinin tesbiti sağlanmakta böylece de her türlü sahtekârlığın ve kırtasiyeciliğin önüne geçilmek istenmektedir.**

(Devamı 4. ncü Sayfada)

Sendikamız Genel Başkanı Rıza GÜVEN, Türk-İş Çalışma Raporundan basına intikal eden **«İşyerlerinin işgaline karşıyız.»** Yolundaki sloganı eleştiren sert bir demeç vermiştir.

Rıza Güven'in demeci özetle şöyledir:

«Türk-İş bu defa da işgallere karşı olduğunu Raporuna dercetmekle zevahiri kurtaracağını sanmaktadır. Oysa işgalleri yaratan temel neden Türk-İş'in bir türlü vazgeçmediği işçi sınıfına karşı tutum ve davranışlarıdır.

Bilindiği gibi işkolu yetki uyuşmazlıklarında karar mercii Çalışma Bakanlığı'dır. Böyle olduğu ne kadar emekçi vardır, diye. Alacağınız cevap en az Türkiye'de 4-5 milyon emekçinin bulunduğu yolundadır.

Türk-İş, her defasında bir milyondan fazla emekçiyi temsil eden bir örgüt olduğunu ileri sürer durur. Hatta bu yalanı son genel kurula sunduğu tantanalı faaliyet raporunda da tekrarlamış. Gel gör ki, raporun sonlarına doğru baklayı ağzından çıkarmış ve gelecek dönem faaliyetleri de dikkate

(Devamı 3. ncü Sayfada)

GÖRÜŞ
Rıza Güven

KAYNAYAN KAZANA DİKKAT

Demokratik kapitalist ülkelerde sendikaların önemi çok büyüktür. Buharın makineye uygulanmasından sonra meydana gelen kapitalizm uzun süre emekçi sınıfı sömürmüştür. Emeğin yok pahasına çalıştırılmasının sonucu olarak yavaş yavaş uyanmaya başlayan toplumun patlamalarına engel olmak için kapitalistler tarafından kurdurulan sendikalar bugüne değin kaynayan kazana kapaklık etmişlerdir.

İlk çağlarda çok cılız olarak kurulan sendikalar kapitalistlerin sıkı kontrolü altında uzun süre emekçi sınıfı uyutmuşlardır.

Gün geçtikçe bilinçlenen emekçilerin bilinçlenmesi ile orantılı olarak kontrol azalmış, sendikalizm daha etken olmak yolunda ilerlemiştir. Çağımızda da sendikalar kaynayan kazana kapaklık görevlerini yapmaktadırlar. Ne var ki emek-

(Devamı 4. ncü Sayfada)

Amerikan Vahşeti şimdi de Kamboçya'da

(Yazısı 3. ncü Sayfada)

AMERİKAN ASKERLERİNİN KURTARDIKLARI

Devekuşu'nun Kongresi

Megaloman olduğu kadar bu hastalığını gerçek diye birçok çevrelere yutturmasını da beceren Türk-İş bugünlerde 8. kongresini **«Doğunun kalkınmasına verdiği önemi ispat»** sadedinde Erzurum'da yapmaktadır. Kongrenin Erzurum'da yapılma gerekçesi bile Türk-İş'in komedyalar içinde yüzdüğünü gösteren açık işaretlerdir. Biz böylesi bir komedya içinde bulunan bir örgütü ciddiye almamala birlikte, özellikle etkisinde kalanları uyarmak bakımından birkaç söz etmeyi yararlı buluyoruz.

Bilindiği gibi Türk-İş'in 7. Genel Kurul toplantısı bundan iki yıl kadar önce Ankara'da yapılmış ve Devrimcileri bile uyutmayı başaran bazı kararlar alınmıştı. Şimdi biz bu kararları hatırlatıp Türk-İş hakkında gerekli yargıyı okuyucularımıza, geniş halk kitlelerine bırakmayı uygun bulmaktayız.

«23 İlke» diye adlandırılan bu kararların bazıları şöyleydi:

— **Türk-İş işçilerin refah ve huzuru için Türkiye'nin dengeli kalkınmasını şart görür.**

(Devamı 4. ncü Sayfada) TEKSTİL

HUKUK KÖŞESİ

İş mahkemeleri ve hukuk

Bizler işçi ve emekçi insanlar olarak. içinde bulunduğumuz toplumun bizlele ilgili kanunlarını ve çalışma hayatımızla ilgili mahkemelerin yapısını bilmemiz gerekir. Bu hususta, şimdi hukuk köşemizde İş Mahkemelerini açıklayacağız. Hep bildiğimiz gibi, çalışma hayatımızda herhangi bir haksızlığa ve sermayedarın baskısına maruz kaldığımız zaman hakkımızı hukuken arayacağımız tek yer İş Mahkemeleridir. Daha önceden de bu konuya değindiğimi zgibi, halen en büyük sanayi ve işçi şehrimiz olan İstanbulda yüzbinlerce işçinin davalarına sadece dört İş mahkemesi bakmaktadır. Bunun yanında nüfus bakımından çok daha küçük bir sınıfı kapsayan ticaret ve sanayi erbebının davalarına çok daha büyük sayıda mahkeme ayrılmıştır. Bu husus bir tarafa, şimdi biraz da. bu mevcut ve çok az olan İş Mahkemelerinin kuruluşu ve teşkili acaba kanunların emrettiği şekildemidir onu görelm 5521 numaralı bir kanun vardır. Bu kanun İş Mahkemelerinin nasıl teşkil edilmesi gerektiğini emreder. Bu kanunun 2. maddesine göre, İş Mahkemeleri. «bu iş için görevlendirilen yargıcın başkanlığında bir işveren temsilcisi ve bir de işçi temsilcisinden» teşekkül eder. İş Mahkemeleri kanununda aynen böyle yazıyor. Cümle devam ediyor: Bu mahkemey eseçilecek işveren temsilcileri o şehirdeki Ticaret ve Sanayi odası tarafından, İşçi temsilcisi ise. o şehirdeki temsilci işçilerin seçecekleri 12 aday arasından Adalet ve Çalışma Bakanlıklarınca seçilecek bir asil ve üç edek üyedir. Bu temsilcilerin İş Mahkemelerindeki görev süreleri 2 yıldır. İş Mahkemelerine üye seçilebilmak için Türk vatandaşı olmaları, 30 yaşını bitirmiş, okur yazar ve ağır hapis cezasına uğramamış olmaları ve o şehirde bir yıldanberi işçi olarak çalışmış olmaları gereklidir. Bu işçi ve işveren temsilciler mahkemeye iki ay mazeretsiz olarak devam etmezse, o yerin ağır ceza mahkemesi kararı ile görevinden uzaklaştırılır. İş Mahkemelerinden verilen kararları itiraz halinde Yargıtay iki ay içinde karara bağlar. İş Mahkemelernde görev alan işçi temsilcilerine bu görev aldıkları süre

Sendikamızdan Küçük Haberler

Gökbakan Triko İle Toplu Görüşmeler Başladı

Mücadelesi hemen hemen kıran kırana olan Gökbakan Triko işyeri sözleşme yapma yetkisi, nihayet mahkemenin kesin kararı ile sendikamıza verilmiştir. Böylece Gökbakan emekçilerinin de toplu iş sözleşmesine kavuşturulması yolunda ilk başarılı adımlar atılmış olmaktadır.

Bu yolda yapılacak mücadeleler esasen kanuni mücadelelerdir. Elbetteki işçilerin sendikal istekleri yerine gelecektir. Onların sendikamız etrafında kenetlenmeler i ilk adımın başarısında muhakkak ki etkili olmuştur.

Şimdi sıra barışa gelmiştir. İşveren, Sendikamız gibi eskiyi unutup yeni çalışmalara katkıda bulunmalı ve yeni bir uzlaşmaz kapıyı zorlamamalıdır. Nihayet yapılan işler işçilerin en tabii hakları olan sözleşme imzalanmasıdır. İyi niyetlerle her anlaşmazlık kolaylıkla hal yoluna sokulabilir.

Gökbakan Triko işvereni ile bu anlayış çerçevesinde geçen hafta ilk toplantı yapılmış ve karşılıklı iyiniyetler teati edilmiştir. Böylece kısa bir süre içinde Gökbakan emekçileri umarız ki iyi bir sözleşmeye diğer arkadaşları gibi kavuşmuş olacaklardır.

Topkapı şubemiz temsilciler toplantısı yapıldı

Şubelerimizin mutaden yaptıkları temsilciler toplantısının biri daha geçen hafta Topkapı Şubemizde icra edilmiştir. Toplantıda çevre işyerleri ile ilgili emekçiler için yararlı çok önemli kararlar alındığı açıklanmıştır. Temsilciler yöneticiler ikilisi arasında devam eden bu tür toplantılar semeresini vermekte ve çok yararlı olmaktadır.

Birçok sendikaların tepede yozlaşmaya uğramaları dikkate alınırsa sendikamızın uyguladığı bu ilişkilerin tabana olan yararı kendiliğinden anlaşılır.

Murat koyuncu fanila fabrikası emekçileri sendikamız çatısı altında

Londra asfaltında kurulu Murat Koyuncu Fanila Fabrikası emekçileri Bakırköy Şubemiz tarafından örgütlendirilip sendikamız çatısı altındığı anılan işyeri adına toplu sözleşme görüşmelerine başlanmıştır.

İyi bir hava ile başlayan sözleşmenin kısa zamanda so-

Kağıthane Cam Fabrikası İşçileri Oturma Grevi Yapıyor

Kâğıthanede kurulu Kris-

görev alan işçi temsilcilerine. Bu görev aldıkları süre içinde işyerinde aldıkları ücretten aşağı olmamak üzere ücret verilir. İşte, İş mahkemeleri Kanunu böyle diyor ve böyle emrediyor. Ama gel gör ki, tatbikatta bu maddeler uygulanmamaktadır. İş Mahkemeleri hiç de kanunun emrettiği gibi teşkil etmemekte ved ekanuna aykırı kurulan iş mahkemelerind ehak aramak iğne ile kuyu kazmaya benzemektedir bugün. Çünki, duruşma araları en aşağı 6-8 ay arasınd adeğişmektedir, Yapılan çeşitli başvurmalara ve şikayetlere rağmen. yetkililer bunlara kulak asmamakta devam etmemektedirler. İşçi sınıfının şimdiki mücadelesi içinde, mevcut kanunların lehte olan hükümlerinin kağıt üzerinden tatbik alanına çıkartma mücadelesi de yer almaktadır.

na alınmıştır.

Sözleşme yetkisinin de nuçlandırılacağı sanılmaktadır.

Per-mak işyeri adına sözleşme imzalandı

Bir süreden beri görüşmelerine devam edilmekte olan Per-Mak Temizleme fabrikası işyeri sözleşmesi geçen hafta olumlu bir şekilde sonuçlandırılmıştır . Üyelerimize ücret zamları yanında önemli sosyal hakların da sağlandığı sözleşme, bütün emekçilere hayırlı olsun.

tal Cam Sanayii Fabrikası işçileri, işverenin 18 işçiyi hak sız yere işlerinden atması nedenyle oturma grevine başlamışlardır.

Son zamanlarda sudan sebeplerle işçilerin toplu olarak işten atılması olayları çoğalmıştır. Böyece patronlar işçilerin kıdemlenmesini bu yolla engellemeye çalışmakta, nasıl olsa bol işsiz bulunduğu için işçiye hiç kıymet vermemektedirler.

ÜYELERİMİZE YARARLI BİLGİLER

KOMPÜTERLER DÜNYASI

((Evvelki Sayıdan Devam)

Birçok halde kompütel kul lanan kimsenin evinde ya da işyerinde ufak bir konsolu olacak, bu konsol doğrudan doğruya çok büyük ve güçlü kompüter'lere bağlanacaktır. Aradaki mesafenin önemi yok tur. u büyük kompüter'lerde ki muazzam elektronik hafıza larda ise bilgi kaynakları depo edilmiş olacaktır. Bugün kompüterlerde söz-yazı orantılarında öyle bir gelişme sağ lanmıştır ki ileride her çeşit işlem için kompüterden yarar lanma karaba kullanmak kadar basit bir iş haline gelecektir. Kompüter yoluyla bil gi edinme metodunda geliştirilecek ilerlemelerin en heyecanılsı «gerçek zamanlı» dediğimiz kompüterlerde görülecektir. Bu da şudur: Kom püter ve hafızası öyle güçlü hale gelecektir ki kendisine sorulan bir sürü soruya bir sa niyeden çok daha kısa bir za manda cevap verebilecek ve bunu hatırlama işlemlerine ih tiyaç duymadan yapabilecektir. Bunun sonucunda «gerçek zaman»lı bir kompüter kullana nkimse onunla normal bir konuşma temposu ile karı şılıklı söyleşebilecektir.

Bugün dünya kitaplıklarında toplanmış olan bilgilerin top lamı yaklaşık olarak bir milyon milyar hafıza işareti kadardır. Bu belgelerin tümü kitap ya da başka çeşit basılı yazı halindedir. Şimdiki artış temsoyla da her onbeş, yirmi yılda bir kat daha çoğalmakta dır. Bir Amerikan kompüter fabrikası yakında piyasaya dev bir kompüter çıkarcaağını ilân etmiştir. Bu kompüter dolaysız kullanılan bir hafıza ile bin milyar işareti birtek makine ü zerinde toplayıp saklayabilecektir. Şu halde, 1980 yılına kadar sadece birkaç kompüterin yeryüzündeki bütün yazılı belgelerin yerini tutabileceğini söylemek yanlış olmaz. Bu kompüterler üstelk gerçek zamanda çalışacak yani sorulara cevap olarak ellerindeki bilgileri normal bir konuşma tem posu ile vereceklerdir.

Bu sırada uydular yoluyla haberleşme teknolojisinde de aynı derece önemli değişiklikler olmaktadır. Çok yakında kı talararası hatta kıta içi en ça buk ve ucuz haberleşme uydu lar aracılığı ile yapılacaktır. Bundan sonra haberle bir ara da resimlerin de aynı hızla iletilmesi geliştirilecek ve şimdilik biraz pahalı olan bu iş 1980 de olağan hale gelecek tir.

Şu sıralarda büyük kompüterlerden daha düzenli, daha etkili ve daha ucuz şekilde yararlanmak yolunda çalışmalar yapılmaktadır. Bu da «zaman bölüşmesi» yoluyla gerçekleşecektir. Bir te kkompüter onlar ca, yüzlerce kişiye aynı ayrı sorular üzerinde ayrı ayrı işlemler yaparak aynı zamanda cevap verecektir.

Bunu elde etmek için kullanılan metodu anlatalım: Bir insan kompüter'e bir soru sorup da cevabını aldıktan sonra, iikinci soruyu soruncaya ka dar bir saniye ya da bir saniye nin herhangi bir bölümü kadar kısacık bir düşünme zamanına ihtiyacı olur. Bu sırada kompüter saniyenin milyarda biri kadar hızlı olan çalışma yeteneğinden yararlana rak değişik hatlar üzerinde başka bir sorucuya hatta bir çok sorucuya cevap verebilir. Tıpkı bir tek beyine (kompüter'in bütün bilgiler için depo görevini gören merkezi hafızasına) bağlı bir büyük telefon santralı gibi, şimdi aynı anda soru soran 250 kişiye birden cevap verebilecek güçte kompüter'ler üzerinde çalışmalar yapılmaktadır.

(Devamı Gelecek Sayıda)

Demokrasimizin Onuncu Yıldönümü Ve İktidar

Timur Fırat

Bundan tam on yıl önce ülkemizin içine düştüğü ekonomik ve siyasal çıkmazlar karşısında büyük kitleler her türlü direnişi göstererek 27 Mayıs 1960 devrimini gerçekleştirmişlerdir.

Zamanın siyasi iktidarı, içine düştüğü ekonomik ve siyasal bunalım sonunda hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı davranışlara yönelmesiyle gençlik ve aydınları DP nin karşısına dikerek şanlı ordumuzun gayretiyle istiklâli tam yeni bir ülke kurmanın sahibi olarak, milli iradenin arzusunu gerçekleştirmiş ve modern bir anayasa ile Türk milletine ve onun temsilcisi olan yüce meclise devretmişlerdir.

Aradan 10 yıl gibi koca bir zaman geçmiştir. Bu on yıl zarfında yüce mecliste milli iradenin temsilcisi olan iktidar mensupları Türk milletine ne getirmişlerdir?..

Yüce mecliste mebus pazarında icrayı faaliyet ile iktidar kurmuş olanların dosyaları soruşturma komisyonlarında her türlü yolsuzluk dolayısiyle anayasanın 132. maddesinin 3. bendini hiçe sayarak bir çoğunluk zihniyetine dayanarak kendisini temize çıkarmanın yollarını arayan... Devletin elektrik santrallarını sermayeciye peşkeş çektiren... Ziraat Bankasından 26 milyon vurup yakınlarını zengin etme hayalleri kuran... Hazinenin arsalarını yok pahasına satarak yoksul işçiyi, memuru, köylüyü gecekondularda ölüme terkeden... Emeğiyle, toprağiyle kendi öz malımız olan petrollerimizi, bakırlarımızı yeraltı ve yerüstü bütün madenlerimizi yabancı ellere teslim eden... 19.50 TL. brüt ücretle dar gelirli işçileri her türlü uygarca yaşantıdan yoksun kılan... Atatürk düşmanı bir vaizi Diyanet İşleri Başkanlığına getiren... Devlet makinesini irticanın em-

Anneler günü kutlandı

Amerikan «ithal» günlerinden biri olan 10 Mayıs Anneler günü Türkiye'nin burjuva semtlerinde de kutlanmıştır. Milyonlarca ananın fabrika köşelerinde, tarlalarda sürünmeye mahküm edildiği ülkemizde milyoner ve burjuva karılarının bir anlamda keyif çamaları Türkiye'nin içinde bulunduğu bozuk düzeni yansıan aynalardan bir daha gibidir.

Çeşitli firmaların «anneler günü»nü bir kazanç günü diye anlamaları, yoksul kitleler arasında kıskançlık tohumları ekmeye çalışmaları bu günün anlamını çok iyi vermektedir.

Aşağıdaki şiir anneler gününün en mükemmel tercümanıdır.

ANNELER GÜNÜ

Bugün anneler günü...

Mayısta «Anneler günü» olur ana,
Sen de bilesin diye yazıyorum bunu,
Utana utana...

Büyük kentlerde anneler günü,
Hediyeler,
Beyaz karanfiller sunulur,
Kutsal emeklerin
Yüce sevgilerin ödülü.

Bilirim.
Yine elinde çapa ile geldi bahar sana,
Yine iki büklümsün.
Bir zaman bana verdiğini,
Şimdi de veriyorsun.
O uzak köyümüzdeki, el kadar toprağına...

Mayısta «Anneler günü» olur ana...
Sen de bilesin diye yazıyorum bunu,
Utana utana...
Sırtında gezdim bir zaman,
Ahırda, tarlada, dağda

Sen;
Çatlamış körpe dudaklarıma ağlayan,
Gözlerin var ya, gözlerin...
En güçlü kötülüklere kalkan,
«Seni okutacağım» diye,
Ant içen kahraman.
Ve öküzünü satıp,
Kente ilk gönderirken ardımdan,
Sabaklara dek dualar okuyan...

Sağol, anam.
Büyüdüm, şimdi,
Sen; «Kurtul evlâdım, git buralardan...» demiştin ya,

Gittim uzağa,
Bugün anneler günü
Bağışla, yine elini öpemedim.
Ana gibi yâr olmazmış, Vatan gibi diyar,
Ağlamak hafifletir yüreğini belki,
Ağla ki olasın bahtiyar.
Bugün anneler günü ana,
Bir iyilik daha yap evlâdına;

rine teslim eden... keçisakallıları sinesinde barındırarak her an bir kanlı pazar yaratan... bir iktidar. Sırtı yolsuzluk dosyaları ile dolu bir iktidar.. bizce bir DP'yi değil İngiliz gemisine atlayıp ülkemizi terkeden vatan haini Ulu Hakan'ı bile geride bırakmıştır..

Bir 27 Mayıs Anaasası vardır elimizde: **Türk Devletinin lâik olduğunu söylüyor**. Nerede bu lâiklik?

Türk Devletinin sosyal bir hukuk Devleti o'duğunu söylüyor Anayasa. İktidar imtiyazlılar sultasının elinde.

Toprak reformunu öngörüyor anayasa. İktidar toprak ağalarının elinde.

«Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet çalışanların insanca yaşaması için ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadi ve mali tedbirlerle çalışanları korur» diyor anayasa. Devlet kapitalistlerin elindedir. İnsanca yaşamak yerine alçakça sömürülen bir düzen vardır.

«Çalışanlar ve işverenler önceden izin almaksızın sendikalar ve sendika birlikleri kurma hakkına sahiptir» diyor anayasa. Kapitalist iktidar yardakçıları fabrikaları bir savaş alanına döndürmek istemekte ve 274-275 sayılı yasalara ve sendika özgürlüğüne büyük darbe vurmaktadır.

«Devrimin kanunları mevcut kanunların üstündedir. Bizi öldürmedikçe başlattığımız devrim hareketi bir an bile durdurulamıyacaktır.» diyen Gazi Mustafa Kemal yolumuzu tayin etmiştir.

Demokrasiye inanmış bütün toplumlar ve özgür sendikalar Mustafa Kemal'den aldığı tarihi emir ve görev gereğince el ele, omuz omuza ulusun ve işçinin mutluluğu ve bağımsızlığı için, sosyal adalet, sendika özgürlüğü işçi teminatı, vergi reformu, işçi bankası, konut ve mesken imkânları sağlanması için gerekli mücadeleyi yapacaktır. Bu mücadelenin kıvılcımı idareci ise motoru da işçidir. Tekstil işçisi aydın yöneticilerine inanarak bundan sonra Türkiye'de bütün işçi camiasına yeni bir yol, yeni bir devrim yaratması için birlik ve beraberlikle kapitalist ve başıbozuk bir iktidara karşı gerekli mücadelesini yapacaktır. Aksi halde işçi sınıfının sonu hüsrandır.

Ahırda, tarlada, dağda,
Benim ayağıma diken,
Senin yüreğine hançerdi batan.

Bir karanfil tohumu at,
O çapaladığın eski toprağa...

FİKRET YILMAZ

Amerikan Vahşeti Şimdi de Kamboçya'da

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

Çağımızın yüzkarası emperyalizm, Amerikan sarhoşların elinde hükmünü icra etmeye çalışmaktadır. Viet-Nam'ı yıllar yılı kana boğan küstahlar, bu kez de Kamboç halkını kana boğmaya başlamışlardır. Amerika'nın onbinlerce kilometre uzağında bulunan Kamboçya'ya Nikson'un marifeti ile giren Amerikan askerleri yoksul halkın elinde ne var ne yoksa hepsini bir talâncılık anlayışı ile almışlar, halkı perişan hale sokmuşlardır.

Kamboç'ta kendine uşaklık edecek Hükümeti ayarladıktan sonra işe başlayan Amerikan emperyalizmi, mutluluğu için emekçi sınıf olarak mücadelesini yaptığımız yeryüzü cennetini karanlıklar, rezaletler, kepazelikler içine atmıştır. Bütün bunlar biz Türk emekçilerine de ders olmalı, Amerikan emperyalizmine karşı mücadelemizin taktiklerini daha şimdiden tesbit etmeliyiz. Çünkü Türkiye'de de emperyalizmin kendine göre birçok hazırlıkları mevcuttur ve ilk fırsatta temiz, toprağı için kanımızı seve seve akıttığımız vatan sathımız emperyalizmin vahşetine tanık olabilecektir. Bizim gibi az gelişmiş ve Amerika'ya kapılarını açmış ülkelerin en büyük tehlikesi işte Kamboç halkının uğradığı tehlikedir. Aklımızı başımıza alıp idrenelim.

Türk-iş'in itirafı

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

alınarak Türk-İş'in üye sayısının 500.000 olduğu itiraf edilivermiş.

Şimdi, özellikle bu yabancı ellerin avuçları içine sıkışmış örgüte bel bağlayanlara sormak gerekir. 500.000 üyeyi, o da çeşitli muvazaalı yollarla temsil eden Türk-İş mi Türk emekçi sınıfının temsilcisidir? Türk-İş dışında kalan milyonlarca emekçiyi kim temsil ediyor? Bu milyonların hiç mi söz hakları yoktur?

İşçiyi ilgilendiren yasa tasarı ve tekliflerinin görüşülmesinde mütalâasını almayı ihmal etmeyen yüce parlamento bu gerçeği de bilmek zorundadır. Bir diğer gerçeği de gerçekten Türk-İş dısında biriken milyonların bilmesi gerekir: Azınlığa tutsak olmayınız ve haklarınızı kullanmasını biliniz.

Devekuşu'nun kongresi

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

+ Türk-İş değil mi, Türkiye'de asgari geçim ücreti net 1500-2000 lira olduğu halde, 19.50 brüt yevmiyeyi empoze eden ve bunu bile özellikle Devlet kesiminde uygulamayanlara karşı sesini çıkaramayan? Türk-İş değil mi işçilerin bilinçli ve sınıfsal eylemlerine bizzat karşı çıkan?

— **Türk-İş yaygın ve yoğun bir eğitim seferberliğine girişecektir.**

+ Türk-İş değil mi, sendikacılık koleji adı ile emekçileri uyutacak, onları sınıfsal eylemlerini durdurucu rol oynayacak militanları yetiştiren, emekçileri burjuva tarzı yöntemlerle kapitalistlerin uşağı biçiminde şartlandıran?

— **İşçilerin yönetime katılması ve kârdan pay almasının sağlanması Türk-İş'in başlıca ilkelerindendir!**

+ İşçilerin yönetime katılması bir hayal, kârdan pay alması masaldır. Görüldü ki emekçiler ne yönetime katılabildiler, ne de kârdan pay alabildiler. Sadece bol bol kapitalistlerin zenginleşmelerine aracı, sömürüye konu oldular. Ve Türk-İş de buna karşı hiç mi hiç sesini çıkaramadı. Çünkü aslında Türk-İş diye bağımsız bir ses yoktu. Türk-İş, kapitalistlerin, iktidarın üflediği bir gaydadan ibaretti.

— **Toprak reformu Türk-İş'in başlıca görevlerindendir!**

+ Türk-İş'in bütün işleri bitmiş de şimdi de sıra toprak reformuna gelmişti. Sanki kıral mübarekler. Biz iki yıl Türk-İş'in toprak reformu diye birseyden bahsettiğini hiç duymadık. Bu da diğerleri gibi kuru bir palavradan ibarettir.

— **Yerli sermayenin başarabileceği işler için yabancı sermayenin yurda sokulmaması hususunda Türk-İş mücadele yapacaktır.**

+ Bugüne değin Türk-İş'in yabancı sermayeye karşı cephe aldığı, yerli sermayeyi koruyucu tedbirler aldığı hiç mi duyulmamıştır. Türk-İş'in mücadelesi kâğıt üstünde bir mücadeledir ve kendilerinden başka hiç kimsenin karnını doyurmamaktadır.

Bunun gibidaha birçok işler ilkede yer almıştır. Sosyal konut yapımı, eğitimde adalet sağlanması, ücrette sosyal adalet ve yeknesaklık temini gibi birçok

teklifimizin getirdiği

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

— Toplu sözleşme görüşmelerinin başlangıcından engeç bir ay içinde bitirilmesi öngörülmektedir. Böylece aylarca kasten sürüncemede bırakılan görüşmelerin kısa sürede sonuca bağlanması şart koşulmaktadır.

— **Grev gerçek anlamında tnamlanmakta, lokavta yer verilmemekte, Hükümete grevi erteleme yetkisi vermemektedir. Söyleşmenin uygulamasından doğacak uyuşmalık nedeniyle de açık olarak grev hakkı tanınmaktadır.**

— Grevin ertelenme yetkisi bir defaya mahsus olmak üzere grevci sendikaya verilmektedir.

— **Dayanışma Grevi ile GENEL GREV hüküm altına alınmaktadır.**

— Sendikanın aldığı grev kararının kanunsuz olması nedeniyle işçilerin işakdinin feshedilemeyeceği öngörülmüştür. (Böylece kanunsuz grevden doğan sorumluluk, bizatihi greve karar veren sendika yöneticilerine bağlanmıştır.)

— İşkolu sözleşmesi ortadan kaldırılmıştır.

Bunun gibi halen mer'i bugulama ile sabit aksayan yan gulama ile sabit aksayan yaşları tamamen değiştirilmiş ve yepyeni biçimde formüle edilmiştir.

Sendikamızın hazırlayan

işgallerin başsuçlusu türk-iş yöneticileridir

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

içindir ki, sonuca partizanlık etken olmaktadır. Buna örnek, lâstik işkolunda koca bir Lâstik-İş Sendikası dururken işverenlerle Türk-İş'in birlikte kurdukları Kauçuk-İş'e işkolu sözleşme yetkisi alınmasıdır. Ayni şekilde 275 sayılı yasa'nın boşluklarından yararlanarak sahte giriş belgeleri düzenlemek suretyile işkolunda yetki almak her zaman mümkündür. İşte bizce işgallerin asıl nedeni budur ve bu neden'in asıl sahipleri de Türk-İş yöneticileridir. Bu sahtekârlıklar sone ermedikçe ne Türk-İş ne de Devlet gücü işgallerin önüne asla geçemeyeceklerdir.

Türk-İş, işgal nedenlerini bilmiyor mu? Pekâlâ biliyor. Ama örü ne geçmek işine gelmez. Çünkü bu işin altında yatan onlardır! Bunlara hiç dokunmadan Hükümetçe hazırlanıp ivedilikle görüşülmesi için Yasama Organlarına sunulan, Anayasa'nın öngördüğü demokratik ilkelerden uzak, Türk Sendikacılığını tam anlamı ile faşizme dönüştürecek «274-275 sayılı yasa'ların değiştirilmesi ile ilgili tasarılar» perde arkasında Türk-İş tarafından formüle edilmiştir! Yeni tasarı ile Anayasa'mızın, «aÇlışanlar önceden izin almaksızın sendikalar... Kurma, bunlara serbestçe üye olma ve ayrılma hakkına sahiptir.

... Sendika tüzükleri ve işleyişleri demokratik esaslara aykırı olamaz.» diyen 46. maddesi gerek lâfzen ve gerek ruhen yokedilmek istenmektedir!. Bilindiği gibi yeni faşist tasarı işkolunda çalışan sigortalı işçilerin % 30 unun üyeliğine sahip sendika işkolu yetkisi almakta ve ayrıca da hiç üyesi bulunmayan bir işyerinde sözleşme yapması için öncelik tanımaktadır. İşkolundaki % 70 çoğunluk işçi bir bakıma azınlığa tabi kılınmak istenmektedir. Şimdi sormak lâzımdır: Sırf bu yüzden işkolunun % 70 çoğunluktaki emekçieri tutup işyerlerini işgale kalkarlarsa kanun karşısında suçlu sayılsalar bile gerçekten haklı olmayacaklar mıdır? İktidarın borazanını çalan bir sarı sendikanın üyeliğini reddeden isciler sözleşme adı ile ucuza satıldığı takdirde, işyerlerini ve giderek sendikayı işgale kalkarlarsa onlara haksızsınız diyebilirmiyiz? İşkolunda güçlü sendika yaratacağız sloganı ile patronlarla elele vererek faşizme göz kırpar Türk-İş bilinçli işçi kitlelerince işgal edilirse kim ne söyleyebilecek?

Türk-İş'in yolu yol değildir. Bilmek gerekir ki faşizmden hiç bir toplum kâr sağlamamıştır.»

Sendikamız toplu

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

dikamız herseyden önce emek

dır. İşçileri aldatıp patronlarla işbirliği yapan, sözleşme pa

palavralar sıralanmış, hiçbiri de uygulama alanına konmamıştır. İşte Türk-İş denilen örgütün taktiği budur! **Bol palavra sıkmak, sol eğilimli fikirler serdetmek ve uygulamadan itina ile kaçınmak.** Böylece sol eğilimli kitlelerin de lâfla gönlünü hoş etme taktiği içindedir. Öte yandan sermaye çevreleri, yabancı sermaye çevreleri ile sıkı fıkılığını devam ettirmekdir. Bol paralarla, bol seyahatlerle, bol imkânlar ve protokollarla emekçiyi uyutmakta, kendi kişisel çıkarlarını herşeyin üstünde tutmaktadırlar. Hatta bir işveren sendikacı tarafından bay Tunç'un aylık kazancının en az 60.000 lira olduğu açıklanmıştır. Böylesine bir tahtı elden bırakmamak için kaşarlanmış sendikacı elbetteki her yola başvuracak, her canbazlığı yapacaktır.

Önemli olan emekçinin Türk-İş'in safsatalara kulak asmaması, böylesine kendini aldatanlara fırsat vermemesidir.

Sendikamız bu yoldaki mücadelesini gün geçtikçe geliştirmekte, emekçinin dikkatini kendisini sömüren sendika ağaları üzerine çekmeye çalışmaktadır. Bizim sendikal anlayışımız budur.

Devekuşu gibi başını kuma sokup ardının görülmeyeceğini sanan bu efendiler bir gün mutlaka lâyık oldukları silleyi, hem de emekçinin bizzat kendisinden yiyeceklerdir.

Milletvekillerine, Meclise sunmaları için gönderdiği teklif Türkiye'de gerçek sendikacılığın temelini atacak nitelikte, mükemmel olarak hazırlanmıştır?

TEKSTİL
Onbeş günlük Gazete

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ADINA İMTİYAZ SAHİBİ : RIZA GÜVEN

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : ABDULLAH SERT

Yönetim yeri: Babıâli Cad. Sıhhiye Aptı. Kat 3, D. 8. Cağaloğlu

Telefon : 26 85 90

Dizgi: Baskı : Yeni Hamle Matbaası İSTANBUL

çi sınıfının sınıfsal bilinç çizgisinde bir gelişmi göstermesini istemekte emekçilerin her türlü sömürüden uzak, tam bağımsız içinde kendi haklarına sahip çıkmasının mücadelesini vermektedir. Sendikacılığın bir geçim vasıtası, hele hele emekçilere basit toplu iş sözleşmelerini sağlayan birer pazarlık müessesesi olmadığı yolundaki kesin inancını her zaman muhtelif vesilelerle açıklamış, sendikacılığa hâkim olan demir ökçelerin kırılması için gerekli direnişin yapılmasından yana çıkmıştır. Buna karşı diğer, özellikle Türk İş camiasında toplanan sendikalar tam bir ağa anlayışı ile işçileri sömürmekte, ona patronlardan daha büyük ihanet etmektedirler. Kasalarında topladıkları milyonları hovardaca harcıyan bunlarzarlıklarında işçilerin hak ve menfaatleri yerine kendi çirkin kişisel çıkarlarının âdi pazarlığını yapan bunlardır. Bunlar ondan dolayı kanunların değişmesini istemekte ve koltuklara kenetlenecek imkân kapılarını zorlamaktadırlar.

Bununla birlikte, Sendikamız ergeç bu mücadelesini başarıyla sonuçlandıracağı yolundaki inancını zerrece yitirmemiştir. Tarihsel gelişim ve doğa yasaları bizlerden, biz emekçi sınıflardan yanadır. Tarih, hiçbir zaman demokrasiden monarşiye geçildiğini kaydetmemiştir. Türk sendikacılığını da faşizme itecek eylemi kaydedemeyecektir. Şimdilik uyarmalarımıza devam etmekteyiz. Bunlar da para etmezse gereken mutlâka, hem de bütün acı yanları ile birlikte yapılacaktır.

Kaynayan Kazana Dikkat

çinin bilinci sendikaları uyduluktan korumaktadır. Sendikacılık tarihini okuyanlar çeşitli aşamaları bilirler. Hitler Almanya'sı sendikacılığının Alman emekçilerine yaptığı zulmü bilmeyenler yoktur. Bugün Batı Almanya'daki sendika bilinci o devrin faşist uygulamalarının sonucu olarak doğmuş ve sendika özgürlüğüne karşı emekçilerin bağlılığı bu fenalıkların etkisi ile ortaya çıkmıştır.

Eğer Batı Almanya'da bugün güçlü sendikalar varsa Alman emekçileri Hitler devrinde çile çeken meslekdaşlarına borçludurlar bunu.

Ülkemizde sendikacılığın başlangıcı emekçisınıfın savaşı ile elde edilmemiştir. 1946 yılında yasama organınca kabul edilen sendikalar yasası ile kurdurulan sendikalar kısa zamanda hükümetin kontrolünden kurtulmuş ve gerçek sendikacılığı benimseyen bir avuç idealist sendikacının verdiği çok çetin savaşlar, 1961 Anayasasında ürününü vermişti. Bu Anayasanın emri ile çıkarılan 274 Sayılı Sendikalar, 275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasaları eksik ve noksanları ile birbirini tamamlayan Anayasal haklardır.

1963'ten beri yurdumuzdaki uygulama göstermiştir ki, yasaların aksak ve eksik yanları vardır.

Anayasanın sendika kurma ve üye olmada tanıdığı özgürlük ülkemizde sendika enflasyonunu da doğurmuştur. Kısa zamanda bunun önlenmesi gerektiğini kabul edenlerdeniz.

Fakat bu enflasyonun önlenmesi ve güçlü sendikaların kurulması için kanun zoruna başvurmak hem zararlı hem de tehlikeli olur.

Bir an için bir işkolunda birden fazla sendikanın kurulmasını önleyen bir kanunun Anayasaya aykırı olmadığını kabul etsek bile bu, onun tabiatına ve gayesine aykırı düşer.

Demokrasi bir bakıma denetim altında yönetim biçimidir. Denetimi gereği gibi yapamayan ya da gördüğü hataları düzeltmek olanağını kaybeden toplum beğenmediği bir yönetimi değiştirmek olanağı da yoksa bütün tedbirlere rağmen patlamaktadır. Yönetimde bulunanlar da emekçi sınıfın kendilerinden kopmak ve başka kuruluşlar kurmak korkusu içinde bulunmazlarsa uyusunlar, tembel desinler ve de miskin desinler. Bu da insan tabiatının gereğidir.

İşte tehlike buradadır. Toplum sendikalardan umudunu kesti mi bir kez, ne yapacağı, nasıl patlayacağı bilinmez. Özgürülkten sapmak yerine özgürlük içinde emekçi sınıfının bilinçlenerek yaratacağı güçlü sendikaları sabırla beklemek, bunun için gerekli eğitimi vermek zorundayız. Demokratik rejimden sapmaktan totaliter bir rejimden yana isek, o zaman dolaylı yolla da değil, doğrudan doğruya kanun çıkarıp sendikaları kontrol altına almak isteyen siyasi iktidara alkış tutarak hep birlikte destekleyelim ve sevgeleyelim gümbürtüyü

Rıza GÜVEN